

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2312
Konu : Soru Önergeleri

05/2012
25 Mayıs 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.04.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-62666 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya ÖNDER'e ait 7/6275, Balıkesir Milletvekili Namık HAVUTÇA'ya ait 7/6276, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/6277, 7/6284, Ordu Milletvekili İdris YILDIZ'a ait 7/6278, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/6279, İstanbul Milletvekili Ali ÖZGÜNDÜZ'e ait 7/6280, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/6281, 7/6282, 7/6285, 7/6289, 7/6290, Hatay Milletvekili Hasan AKGÖL'e ait 7/6283, Adana Milletvekili Ali HALAMAN'a ait 7/6286, Trabzon Milletvekili Koray AYDIN'a ait 7/6287, Adana Milletvekili Muharrem VARLI'ya ait 7/6288, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/6291, Bartın Milletvekili Muhammet Rıza YALÇINKAYA'ya ait 7/6292, Sakarya Milletvekili Engin ÖZKOÇ'a ait 7/6293, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/6294, Eskişehir Milletvekili Kazım KURT'a ait 7/6295, 7/6296, 7/6297, 7/6298, Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/6299, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/6300 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/6275, 7/6276, 7/6277, 7/6278,
7/6279, 7/6280, 7/6281, 7/6282, 7/6283,
7/6284, 7/6285, 7/6286, 7/6287, 7/6288,
7/6289, 7/6290, 7/6291, 7/6292, 7/6293,
7/6294, 7/6295, 7/6296, 7/6297, 7/6298,
7/6299, 7/6300 (47 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Muharrem VARLI****Adana Milletvekili****Esas No****:7/6288**

Geçtiğimiz günlerde basında "Asıl sahtecilik zeytinyağında" manşeti ile çıkan haberlerde, baldaki taklit ve tağşiş olaylarının gündeme gelmesinin ardından zeytinyağı üreticileri de "Onlarda bir ise bizde beş. Mutlaka önlem alınmalı" diyerek yetkilileri göreve çağırdığı ve Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK), 117 şikayeti Bakanlığa bildirdiği ifade edilmiştir. Uzmanlar bu konuda para cezalarının daha caydırıcı olması gerektiğini savunarak, *"Bizim durumumuz baldan daha kötü. Beyaz tenekeden tutun ambalajlı ürüne kadar pek çok taklit ve tağşiş sorunu hala diz boyu. Balda 1 ise zeytinyağında 5 sorun var. Örneğin Ege'den giden pirina Antep'te zeytinyağı diye satılıyor. Bu sahtekârlıklar çözülmedikçe fiyatlar da dengeye girmez"* diye konuşmuşlardır.

Bu bilgiler çerçevesinde;

SORU 1) Sızma zeytinyağlarına belli ölçüde kanola, mısır veya ayçiçek yağı gibi daha ucuz yağlar karıştırılarak elde edilen yağın tağşiş olarak isimlendirilmesi doğru mudur? Bu tür yağ üretimi yasal mıdır? Vatandaşlar yağın tağşiş olup-olmadığını nasıl tespit edebilirler?

SORU 2) Bakanlığınızın ALO GIDA 174 hattına anılan konuda ne kadar ihbar telefonu gelmiştir? Bu ihbarlar sonucu Bakanlığınızca üretici şirketlere nasıl bir işlem uygulanmıştır?

SORU 3) Zeytinyağındaki sahtekârlıktan bunu yapmayan büyük firmaların da kazanç elde ettiği ve aslında sorunun çözümü için tam olarak irade konamadığına işaret eden uzmanların: *"Bu sahtekârlığı yapmayacağını bildiğimiz markalar var. Onlar aslında bunun düzelmesini istemiyor. Çünkü tüketici korkusundan ufak firmalardan mal almıyor. Bu yönüyle aslında büyük firmaların işine de geliyor ve böylece rekabet yanlış işliyor"* şeklindeki iddia ve görüşleri nasıl değerlendirilmektedir?

SORU 4) Ülkemizde yukarıda belirtilen türlerde sağlıksız ve sahte üretimlerin engellenmesi ve denetimlerin artırılması konusunda Bakanlığınızca ne tür önlemler alınmış veya alınmaktadır?

SORU 5) Ülke genelinde üretim yapan anılan firmaların Bakanlığınızca onaylı Gıda üretim izni var mıdır? Bu izin belgeleri hangi kurum tarafından verilmiştir? Bu firmaların isimleri nedir? Bunların listesi kamuoyu ile paylaşılmış mıdır?

CEVAP 1-2-3-4-5) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nu 3. maddesinde "tağşişin" tanımı yer almakta olup, zeytinyağlarına başka bir yağın karıştırılması da tağşiş olarak isimlendirilmektedir. Yağda taklit ve tağşişin tespiti ancak laboratuvar koşullarında saflık kriterlerinin analizi ile belirlenmekte olup, vatandaşların görsel olarak bu durumu tespit etmeleri söz konusu değildir.

Bakanlığımız, 174 Alo Gıda Hattına 14 Şubat 2009 tarihinden bu yana toplam 102.300 adet ihbar ve şikâyet başvurusu yapılmış olup, bu başvurulardan 591 adedi bitkisel yağ ve margarin işletmeleri hakkında yapılan başvurulardır. Bu başvurulara ilişkin yapılan denetim ve kontroller sonucunda 39 işletmeye idari para cezası, 5 işletmeye faaliyetten men cezası uygulanmış olup, 1 işletme hakkında ise savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

Gıda güvenliğini sağlamak Bakanlığımızın asli görevlerinden bir tanesidir. Bakanlığımızca işletme kapasitelerine bakılmaksızın tüketici sağlığını korumak için risk esasına dayalı resmi kontroller gerçekleştirilmekte olup, mevzuata uygun olmadığı tespit edilen işletmelere idari yaptırım uygulanmaktadır.

Bitkisel yağ ve margarin ürünlerine yönelik olarak mevzuat çerçevesince, Bakanlığımızca düzenlenen Yıllık Kontrol Programları kapsamında denetimler yapılmakta olup, ayrıca, ihbar ve şikâyetler üzerine de resmi kontroller gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımızın 2012 Yılı Denetim Programında zeytinyağı ile ilgili olarak; serbest asitlik, peroksit değeri, ultraviyole ışığında özgül soğurma, yağ asidi metil esterleri toplamı, yağ asitleri kompozisyonu, sterol kompozisyonu, trans yağ asitleri ve tohum yağlarının tespiti analizleri yer almakta olup, bu kapsamda alınan numunelerin analizleri yapılmaktadır.

Ayrıca, zeytinyağı üretim, satış ve toplu tüketim yerlerinde mevzuat kapsamında resmi kontrollerin yapılması ve numune alınmasına ilişkin İl Müdürlüklerine 04/10/2011 tarihinde talimat gönderilmiştir. 5996 sayılı Kanun gereğince Bakanlığımız İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri ile yetkilendirilmiş ilçe müdürlüklerinde görevli olan 4635 adet Kontrol Görevlisi tarafından 2011 yılında tüm bitkisel yağ ve margarin üreten tüm bitkisel yağ ve margarin üreten işletmelere resmi kontrol gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 2012 yılında; zeytinyağı üretimi yapılan 30 İl Müdürlüğünü kapsayan bir program uygulanmaya başlanmıştır.

Mevzuata aykırı olan numuneler hakkında 5996 sayılı Kanun kapsamında yasal işlem yapılmaktadır. “Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik” kapsamında taklit ve tağşiş yaptığı veya sağlığa aykırı üretim yaptığı kesinleşen firmalar Bakanlığımız web sayfasından (www.tarim.gov.tr) kamuoyuna duyurulmaktadır.